

HONDERD JAAR CHINEZEN IN NEDERLAND

VEREIJND EN VECHTLUSTIG

door HANNA GILLISSEN

Klein, bescheiden en verfind, maar ook krachtig en ambitieus. Guido van Oss werd gegrepen door het mysterie van de oosterse vrouw en interviewde tientallen Chinees-Nederlandse vrouwen. Een aantal levensverhalen is gebundeld omdat het honderd jaar geleden is dat de eerste Chinezen zich in Nederland vestigden.

Een vrouw die door een gordijn van zwarte haren met één amandelvormig oog naar hem keek. Dat beeld raakte Guido van Oss tijdens zijn reis door Indonesië en is hem altijd bijgebleven. Uiteindelijk maakte hij portretten van Chinees-Nederlandse vrouwen, omdat de snelle ontwikkelingen in China hem boeiden. De vrouwen in 'Krachtige karakters' hebben uiteenlopende beroepen, van danseres tot zakenvrouw, maar delen dezelfde vechtlust. Van Oss verklaart: „De Chinese samenleving is geen verwerde samenleving, mensen moeten zich vanuit de armoede omhoog werken. Vrouwen moeten nog harder knokken, ook al is het idee van de minderwaardige vrouw in de grote steden aan het veranderen. De Chinees-Nederlandse vrouwen die ik sprak, zijn allemaal succesvol. Veel van hen zijn restaurantdochter's die niet in het restaurant van hun ouders wilden werken en probeerden iets te bereiken in Nederland door een studie te volgen. Vaak wilden ze eerst als Nederlandse gezien worden, maar gingen daarna meer op zoek naar hun Chinese iden-

titiet en kregen zo meer begrip en respect voor hun ouders. Ze probeerden de buitenkant en de binnenkant met elkaar in balans te brengen.”

Eén van de geportretteerde is advocaat Patty Yuen.

Ze heeft een eigen advocatenkantoor in Rotterdam, 'Yuen Advocaten', en behandelt vooral China-gerelateerde zaken. Yuen nuanceert haar ambitie. „Ik ben minder ambitieus dan de gemiddelde Chinese, ik weet niet of ik me in China staande zou houden. Maar ik denk dat de vechtlust bij Chinese vrouwen voor een groot deel door de opvoeding komt. Die is gericht op presteren en boven anderen staan. Op Nederlandse basisscholen is zelfontwikkeling, spelen en vrije tijd belang-

rijk. Kinderen hebben haast geen huiswerk.” Yuen kwam op haar zesde naar Nederland, waar haar ouders al een paar jaar een restaurant runden.

„De kinderen in de klas verstond ik niet. Blond haar en blauwe ogen vond ik eng. Ik was verlegen en terughoudend. Op elk rapport stond: 'harder praten'. Als kind ging steeds door mijn hoofd: was ik maar Nederlands, hoe zou het zijn om Nederlander te zijn. Mijn ouders maakten lange dagen in het restaurant. In de Nederlandse opvoeding spelen gevoelens over en weer een belangrijke rol. Bij Chinezen gaat het om gehoorzaamheid en eerbied voor de ouders. Sinterklaas werd niet gevierd en met kerst geen cadeautjes en kerstboom. Ik vond dat een enorm gemis, maar werd gedwongen er begrip voor te hebben. Alles wat ik heb gemist, probeer ik mijn kinderen wel te geven. Ik leef liever hier dan in China, waar vooraf over werk en geld wordt gesproken. In Nederland is het gezin belangrijk, het

hechten aan kleine dingen.”

Ook fotograaf Yee Ling Tang kwam op jonge leeftijd vanuit China naar Nederland. „Ik was als driejarige geschokt door de 'reuzen' die hier rondliepen. Twee jaar lang heb ik gezwegen uit angstgevoel en protest. Ik vond het moeilijk om alles te plaatsen, was mijn vertrouwde omgeving kwijt en sprak de taal niet. Door scherp te observeren leerde ik op een andere manier te communiceren, dat vormde de basis voor mijn werk als fotograaf.” Yee Ling Tang worstelde jarenlang met haar Chinees-Nederlandse identiteit. Op haar zeventiende brak ze tijdelijk met haar familie en Chinese vrienden. „Ik had alleen maar broers en van mij als dochter hadden mijn ouders een ander verwachtingspatroon. Als meisje hoorde ik me netjes te gedragen. Er waren veel conflicten thuis, omdat ik teveel vrijheid wilde en voor een creatieve opleiding koos. Ik moest economie of rechten studeren. Nu heb ik zelf een dochter en kunnen we van beide kanten alles een plek geven. Voor mijn werk als fotografe heb ik Chinezen op Cuba en in China gefotografeerd, daarmee vertel ik mijn verhaal over het land waar ik ben geboren. Dat geeft me een gevoel van bestaansrecht.”

Kijk voor meer informatie op www.krachtigekarakters.webs.com

• Patty Yuen

• Yee Ling Tang

TELEFOONAF: 10-61-11